

Motion till riksdagen 2012/13:Kr321

av Jonas Sjöstedt m.fl. (V)

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Sammanfattning

En rad angelägna satsningar för ett rikare kulturliv skulle komma till stånd med Vänsterpartiets kulturpolitik. Vi vill återinföra succén med fri entré på de statliga museerna och ta reformen ett steg vidare genom att möjliggöra fri entré på regionala och kommunala museer. Vi vill göra Unga Klara till nationell scen för barn- och ungdomsteater och vi vill inrätta ett populärkulturcentrum för att fånga upp kulturyttringar som många gånger missas av andra kulturinstitutioner. Vi stödjer också ett romskt och ett samiskt kulturcentrum. Vi avsätter även extra pengar till Umeå som kulturhuvudstad för 2014.

Vi höjer stödet till icke vinstdrivande kulturarrangörer. Vi stärker konstnärsallianser för bättre villkor för frilansare. För biblioteken avsätter vi särskilda medel för arbetsplatsbibliotek, fängelsebibliotek och liknande verksamhet. Även litteraturstödet till utgivning av smalare litteratur höjs och vi vill att staten stödjer förlaget En bok för allas läsfrämjande verksamhet. Den tillfälliga satsningen på centrumbildningarna var nödvändig och vi permanentar därför denna.

Vi gör en satsning på 25 miljoner kronor till fler och bättre lokaler, alltifrån replokaler och teaterscener till föreningslokaler. Folkbildningen stärker vi med 50 miljoner kronor varav en del är en särskild satsning för att fler ska kunna ta del av möjligheterna med it. Vi avvisar regeringens minskning av stödet till taltidningar. Från och med 2015 avsätter vi 300 miljoner kronor till inrättandet av digitala bibliotek för nedladdning av film, musik och annan media. Vårt förslag om 200 miljoner kronor till maxtaxa i kulturskolan redovisas under utgiftsområde 25 respektive på inkomstsidan.

Fel! Okänt namn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar med följande ändringar anslagen för 2013 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Anslagsfördelning

Tabell 1 Anslagsförslag 2013 för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (V)
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	244 897	+35 000
1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet	1 286 090	+70 000
2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	189 503	+10 000
3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	123 682	+10 000
4:4 Bidrag till bild- och formområdet	28 199	+10 000
5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer	331 954	+20 000
8:1 Centrala museer: Myndigheter	985 392	+70 000
8:3 Bidrag till vissa museer	46 639	+5 000
9:2 Stöd till trossamfund	75 232	-15 000
10:1 Filmstöd	317 144	+28 000
11:1 Utbyte av tv-sändningar mellan Sverige och Finland	21 293	+3 000
11:5 Stöd till taltidningar	113 456	+30 000
12:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	250 440	+25 000
13:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	32 164	+20 000
14:1 Bidrag till folkbildningen	3 546 705	+50 000
Summa		+371 000

Anslag 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

De s.k. centrumbildningarna främjar såväl kulturarbetarnas möjligheter till avlönade uppdrag, som att litteraturen, konsten och musiken verkligen når ut i samhället, även till grupper som annars skulle ha hamnat i "kulturskuggan". Den tillfälliga satsning på 10 miljoner kronor som har gjorts på centrumbild-

ningarnas viktiga arbete och som innebar ett nödvändigt tillskott av resurser vill vi därför permanenta från 2013.

För att ge romska kulturcentra möjlighet till ekonomisk stabilitet och möjlighet att utvecklas avsätter vi 5 miljoner kronor. Vi avsätter 10 miljoner kronor för att öka möjligheten till uppsökande biblioteksverksamhet och att bibliotek inrättas på arbetsplatser, sjukhus och andra institutioner. Vi vill också höja stödet till icke vinstdrivande kulturarrangörer och avsätter 10 miljoner kronor för detta.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 35 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet

De offentliga museerna och deras samlingar äger vi tillsammans och dessa bör komma alla till del, oavsett om man tjänar tillräckligt för att betala dyra inträden eller inte. Därför avsätter vi 50 miljoner kronor för att möjliggöra fri entré på regionala och kommunala museer. Motsvarande förslag för statliga museer ligger under anslag 8:1.

För att uppmuntra ett mer jämlikt och långsiktigt hållbart samarbete mellan yrkesverksamma kulturutövare och amatörer avsätter vi 10 miljoner kronor för att anställa regionala amatörkulturkonsulenter. För att förbättra möjligheterna för dans och teater att nå ut bör alla län ges i uppdrag att inrätta konsulenttjänster inom teater och dans. För detta avsätter vi 10 miljoner kronor.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 70 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål

Vänsterpartiet betonar att det finns ett nationellt ansvar för barn- och ungdomsteater och vill att detta ska tillgodoses genom att göra Unga Klara till nationell scen.

Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 10 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Fel! Okänt namn

Anslag 3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter

Förlaget En bok för alla har med statligt stöd bedrivit läsfrämjande insatser och gett ut kvalitetslitteratur till rimliga priser. Regeringen har emellertid dragit in stödet till förlaget. Vänsterpartiet anser att En bok för alla bör ges ett förnyat och breddat uppdrag och avsätter 5 miljoner kronor för detta 2013.

Vi vill även höja litteraturstödet med 5 miljoner kronor. Litteraturstödet spelar en stor roll för den litterära mångfalden. Inte minst gäller detta för icke-kommersiella genrer som poesi, noveller, översatt skönlitteratur, konstböcker etc. och för litteratur på de nationella minoritetsspråken och teckenspråk, liksom på de större invandrarspråk där utgivningen inte är kommersiellt gångbar.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 10 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 4:4 Bidrag till bild- och formområdet

Bild- och formkonstnärernas arbets- och levnadsvillkor är avgörande för vilken mångfald och kvalitet som ska finnas på konstscenen. Vi vill därför höja utställarersättningen och stödet till kollektivverkstäder.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 10 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer

För att förbättra frilansande kulturutövares möjligheter till försörjning och kompetensutveckling mellan uppdragen höjer vi anslagen till teater-, musik- och dansallianserna, den tredje anställningsformen, med 20 miljoner kronor. Frilansande skådespelare, dansare och musiker kan där ha en grundanställning och när de får annat uppdrag tar de tjänstledigt från alliansen. Därigenom får konstnärerna en relativ trygghet, samtidigt som man kan utvecklas konstnärligt och bidra till ett rikare kulturliv för alla.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 20 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 8:1 Centrala museer: Myndigheter

Förutom att möjliggöra fritt inträde på regionala och lokala museer (se anslag 1:6), vill vi införa fritt inträde på de statliga museerna.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 70 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 8:3 Bidrag till vissa museer

Vi vill inrätta ett populärkulturcentrum för film, musik, dataspel, serietecknande och annan samtida populärkultur.

Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 5 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 9:2 Stöd till trossamfund

Vi avvisar regeringens höjning av anslaget för stöd till trossamfund.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en minskning av anslaget med 15 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 10:1 Filmstöd

Vänsterpartiet vill stimulera till fler filmer på minoritets- och invandrarspråk och fler produktionssamarbeten mellan de nordiska länderna. Vidare bör Filmpool Nord ges i uppdrag att aktivt bygga upp ett internationellt samiskt filmcenter tillsammans med Norge och Finland. Vi föreslår 5 miljoner kronor för detta. Vi föreslår också en satsning på film på invandrar- och minoritetspråk med 3 miljoner kronor.

Produktionscentra för film har byggts upp i tre regioner med statliga och regionala medel. Därutöver finns 16 regionala resurscentra som hittills inte haft stora resurser för produktion men som gör ett stort och viktigt arbete för att sprida film och filmintresse, inte minst i skolorna. Förutom att dessa centra genom att stimulera till medieundervisning bidrar till att göra filmen till ett demokratiskt medium fungerar de också som distributörer. Vänsterpartiet vill stärka stödet till regionala produktions- och resurscentra med 10 miljoner kronor. Ideella filmvisningsorganisationer som Folkets Bio och Folkets Hus och Parker bör ha ökat offentligt stöd och även enskilda seriösa biografier, filmstudios och filmfestivaler ska uppmuntras och kunna få del av detta stöd. Vi föreslår 10 miljoner kronor.

Fel! Okänt namn på

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 28 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 11:1 Utbyte av tv-sändningar mellan Sverige och Finland

Finsktalande och de som förstår finska i Sveriges finska förvaltningsområden ska ha möjlighet att se finska tv-program på samma villkor som de som bor i Stockholm, Uppsala och Västerås i dag har. För att sändningarna av finsk tv som täcker stora delar av Mälardalen ska kunna utökas till att gälla alla de finska förvaltningsområdena höjer vi anslaget.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 3 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 11:5 Stöd till taltidningar

Regeringen anför att ny teknik kommer att leda till lägre kostnader för produktion och distribution av taltidningar. Den nya tekniken är dock ännu inte införd och det kommer att dröja innan några kostnadseffektiviseringar som motsvarar neddragningen är gjorda. Att då redan nu dra ned på stödet riskerar att drabba verksamheten och därmed synskadade personers tillgång till media. Alla människor ska ha möjlighet att delta i samhället på jämlika villkor oavsett funktionsnedsättning. Vänsterpartiet avvisar regeringens neddragning av stödet till taltidningar.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 30 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 12:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet

En grundförutsättning för att kulturen ska kunna utvecklas är att det finns bra rum för alla möjliga aktiviteter. Det kan handla om replokaler, mötesplatser, skapande verkstad, teaterscener och mycket annat. Det behövs lokaler både för arrangemang, för eget, fritt skapande och för mötesverksamhet. Vi avsåtter därför medel som ska gå till mötes- och kulturlokaler drivna av ungdomsorganisationer.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 25 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 13:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler

Det är inte tillräckligt att det finns lokaler. Dessa måste också vara både ändamålsenliga och tillgängliga. Vi vet att det finns ett enormt behov av att både anpassa lokaler och renovera dessa. Nu finns det ett utmärkt tillfälle till detta som både skulle ge jobb och förbättra förutsättningarna för kulturutövande. Vi avsätter därför medel för investeringar, anpassningar och ombyggnader.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 20 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Anslag 16:1 Bidrag till folkbildningen

Vänsterpartiet anser att studieförbundens närvaro i alla kommuner ska säkras och stärkas. Etablerandet och bevarandet av folkhögskolor i hela landet ska stödjas. Särskild hänsyn ska tas till de nationella minoriteterna och deras behov av egna folkhögskolor och folkhögskolekurser. Det är nödvändigt att staten tar initiativ till en dialog med kommuner och landsting om hur det nationella ansvaret för folkbildningen ska tas och fördelas. Vi avsätter därför ytterligare medel. Detta innefattar även medel till en särskild folkbildnings-satsning för att stärka kunskapen hos fler om möjligheterna med it. Ju viktigare informationstekniken blir i samhället, desto viktigare är det att överbrygga den digitala klyftan.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 50 miljoner kronor jämfört med regeringen 2013.

Stockholm den 26 september 2012

Jonas Sjöstedt (V)

Ulla Andersson (V)

Hans Linde (V)

Mia Sydow Mölleby (V)

Jens Holm (V)

Eva Olofsson (V)

Lars Ohly (V)